Lietas Nr. C30617812
Lietas arhīva Nr. CA-2615-13/13

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2013.gada 12.novembrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja L.Blūmiņa

tiesneši I.Celmiņa un Dz.Zvaigznekalna-Žagare

ar sekretāri A.Trukšāni,

izskatīja atklātā tiesas sēdē Rīgā, Brīvības bulvāri 34, civillietu /pers. E/ pieteikumā par juridiska fakta konstatēšanu, sakarā ar /pers. E/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2013.gada 21.februāra spriedumu.

Aprakstošā daļa.

[1] 2012. gada 14. maijā /pers. E/ ar ieinteresēto personu /pers. G/ vērsusies Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā ar pieteikumu par juridiskā fakta konstatēšanu, kas nepieciešams mantojuma lietas kārtošanai.

Pieteikumā norādīts, ka sakarā ar adreses maiņu, pieteicējai pieejamos dokumentos būves, kas ietilpst mantojuma masā, adreses nesaskan. Nav arī dokumentu, kas apliecinātu būvju piederību un būvju adreses maiņu. Līdz ar to pieteicējas mātes /pers. H/ m. atstātā mantojuma lietas kārtošanai nepieciešams konstatēt juridisku faktu par to, ka iepriekš minētajā Valsts pieņemšanas komisijas 1956. gada 7. janvāra aktā par celtniecības objekta pieņemšanu ekspluatācijā, kas apstiprināts 1956. gada 20. janvārī un ar kuru ekspluatācijā pieņemta /pers. H/ m. uzceltā dzīvojamā māja /adrese/, norādītā būve (dzīvojamā māja) ir tā pati, kas reģistrēta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā ar kadastra numuru /kad. numurs/. /adrese/, Rīgā.

[2] Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas spriedumu /pers. E/ pieteikums noraidīts.

Pirmās instances tiesa atsaucoties uz Civilprocesa likuma 288.panta trešo daļu, kas nosaka, ka *tiesa konstatē arī citus faktus, kuriem ir juridiska nozīme, ja spēkā esošie normatīvie akti neparedz citādu kārtību to konstatēšanai,* kā arī 289.pantu, kas nosaka, ka *tiesa konstatē juridiskos faktus tikai tad, ja iesniedzējam nav iespējams citādā kārtībā saņemt attiecīgus dokumentus, kas apstiprina šos faktus, vai ja dokumenti nozaudēti, nozagti vai iznīcināti un zudusi iespēja tos atjaunot,* atzinusi, ka pieteicēja nav iesniegusi pierādījumus, kas norādītu, ka pieteicējai nebūtu iespējams citādā kārtībā saņemt attiecīgos dokumentus, kas apstiprinātu pieteikumā norādīto faktu, kā arī , ka šie dokumenti būtu nozaudēti, nozagti vai iznīcināti un ir zudusi iespēja tos atjaunot.

Tāpat norādīts, ka no notāres sniegtās informācijas neizriet, ka pieteikumā norādīto faktu nav iespējams pierādīt citādā kārtībā, saņemot attiecīgus dokumentus. Līdz ar ko tiesa atzīst, ka pieteicējas pievienotā 2013. gada 22. janvāra notāra Sandras Stīpnieces sniegtā informācija Nr.41 nevar kalpot par pierādījumu tam apstāklim, ka citādā kārtībā nav iespējams konstatēt pieteikumā norādīto faktu. Līdz ar ko tiesa secinājusi, ka nav iestājies Civilprocesa likuma 289. pantā noteiktais nosacījums, ka pieteicējam nav iespējams citādā kārtībā saņemt attiecīgos dokumentus, kas apstiprina nepieciešamo faktu.Trūkstot minētajam nosacījumam, tiesa secinājusi, ka minēto pierādījumu trūkums ir pamats pieteikuma noraidīšanai.

[3] Apelācijas sūdzību par pirmās instances tiesas spriedumu iesniegusi /pers. E/, lūdzot pieteikumu apmierināt.

Sūdzībā norādīts, ka pirmās instances tiesa, nav atbilstoši izvērtējusi iesniegtos materiālus un nepamatoti, atsaucoties uz Civilprocesa likuma 291.pantu pieteikumu noraidījusi, jo lietā iesniegtie materiāli kopumā liecina, ka juridisko faktu citā kārtībā nav iespējams nodibināt.

[4] Tiesas sēdē apelācijas sūdzības iesniedzēja /pers.E/ pieteikumu un apelācijas sūdzību uzturēja pilnā apmērā uz tajā norādītajiem argumentiem. Lūdza pieteikumu apmierināt.

Ieinteresētā persona /pers. G/ tiesas sēdē, lūdza pieteikumu apmierināt.

Motīvu daļa

[5] Noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus tiesas sēdē un novērtējusi tos kopsakarā ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka pieteikums ir pamatots un apmierināms.

[6] Civilprocesa likuma 288.panta pirmā daļa nosaka, ka *tiesa izskata lietas par tādu faktu konstatēšanu, no kuriem atkarīga fizisko un juridisko personu mantisko un nemantisko tiesību rašanās, grozīšanas vai izbeigšanās*. Minētā panta trešā daļa nosaka, ka *tiesa konstatē arī citus faktus, kuriem ir juridiska nozīme, ja spēkā esošie normatīvie akti neparedz citādu kārtību to konstatēšanai*. Savukārt Civilprocesa likuma 289.pants nosaka, *ka tiesa konstatē juridiskos faktus tikai tad, ja iesniedzējam nav iespējams citādā kārtībā saņemt attiecīgus dokumentus, kas apstiprina šos faktus, vai ja dokumenti nozaudēti, nozagti vai iznīcināti un zudusi iespēja tos atjaunot.*

Kā izriet no tiesā iesniegtā pieteikuma, tad /pers.E/, kā mirušās /pers. H/ meitai, sakarā ar adreses maiņu un īpašuma tiesību pierādošos dokumentos norādīto būvju adrešu nesakritību nav iespējams dokumentāli pierādīt būvju esamību. Līdz ar to pieteicēja uzskata, ka nepieciešams konstatēt juridisku faktu par to, ka Valsts pieņemšanas komisijas 1956.gada 7.janvāra aktā par celtniecības objekta pieņemšanu ekspluatācijā, kas apstiprināts 1956. gada 20. janvārī un ar kuru ekspluatācijā pieņemta /pers. H/ m. uzceltā dzīvojamā māja Aizozolu ielā g.92. gr.298, norādītā būve (dzīvojamā māja) ir tā pati, kas reģistrēta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā ar kadastra numuru adrese Rīgā.

[7] Kā to pamatoti nodibinājusi pirmās instances tiesa, tad lietā nav šaubu, ka pieteikumā norādītā juridiskā fakta konstatācija nepieciešama /pers. H/ meitas mantojuma lietas kārtošanai.

Pieteikumā norādīts, ka pieteicējas māte /pers. H/, Pētera meita, mirusi /miršanas datums/. Viņas pēdējā dzīves vieta bija /adrese/, Rīga. Pieteicējas māsa /pers. N/ mirusi /miršanas datums/.

Minēto apliecina arī lietai pievienotā 2013.gada 22.janvāra Rīgas apgabaltiesas zvērināta notāra Sandras Stīpnieces sniegtā informācija, no kuras izriet, ka 1982. gada 22. oktobrī Rīgas valsts notariāta kantorī ir uzsākta mantojuma lieta pēc mirušās /pers. H/ atstātā testamenta.

Minētās mantojuma lietas ietvaros pieteikušās /pers. E/ un /pers. G/(pers.G), kas ir arī konkrētās lietas dalībnieces.

Tāpat informācijā norādīts, ka no mantojuma lietā iesniegtajiem dokumentiem notāre nevar pārliecināties, ka testatorei - mirušajai /pers. H/ piederēja dzīvojamā māja ar saimniecības ēkām, kas atrodas *Rīgā, /adrese/*.

[8] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 97.panta pirmo daļu, *tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.*

Izvērtējot lietā iesniegtos dokumentus, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka lietā ir pierādīts fakts, ka Valsts pieņemšanas komisijas 1956. gada 7. janvāra aktā par celtniecības objekta pieņemšanu ekspluatācijā, kas apstiprināts 1956. gada 20. janvārī un ar kuru ekspluatācijā pieņemta /pers. H/ m. uzceltā dzīvojamā māja Aizozolu ielā g.92. gr.298, norādītā būve (dzīvojamā māja) ir tā pati, kas reģistrēta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā ar kadastra numuru /kad. numurs/. /adrese/, Rīgā.

Civillietu tiesu kolēģijas ieskatā, minēto faktu apliecina:

- Valsts Arhīva 2009. gada 30. oktobra izraksts no Rīgas pilsētas Proletāriešu rajona DDP Izpildu komitejas 1952. gada 27. oktobra lēmuma Nr.480, ar kuru nolemts piešķirt zemes gabalu individuālo ģimeņu mājiņu celšanai /Pers. H/ – *jaunprojektētā ielā gr.92, Nr.22*, pārcelācija 5;

- Valsts pieņemšanas komisijas 1956.gada 7.janvāra akts par celtniecības objekta pieņemšanu ekspluatācijā, kas apstiprināts 1956. gada 20. janvārī, ar kuru nolemts pieņemt ekspluatācijā uzcelto individuālo dzīvojamo māju adrese*, gr.298;*

- Valsts arhitektūras-celtniecības kontroles inspekcijas 1956. gada 20. janvāra izziņa, ar kuru Valsts arhitektūras – celtniecības kontroles inspekcija apstiprina, ka /pers. H/ m. uzceltā dzīvojamā māja *Aizozolu ielā (gr.92., gr.298*) 1956. gada 7. janvārī pieņemta ekspluatācijā;

Savukārt atbilstoši Valsts Zemes dienesta Rīgas reģionālās nodaļas 2011. gada 7. februāra rakstam Nr. 2-07-R/118, Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrētas būves ar kadastra apzīmējumu Nr*17*, Rīga, kā arī norādīts, ka 1983.gada 16.augusta Namīpašuma kartītē kā augstāk minēto būvju īpašniece norādīta /pers. H/, pamatojoties uz 1956.gada 20.janvāra Aktu par celtniecības objekta pieņemšanu ekspluatācijā (dzīvojamā ēka).

Būvju tehniskās inventarizācijas lietā kopš 1956. gada 1.februāra būvju adrese norādīta */adrese/, Rīga.*

Atbilstoši SIA „Rīgas ģeometrs" 2011. gada 20. janvāra rakstam Nr. RGM -11-20 –nd, dzīvojamai ēkai un zemes gabalam 92. grupā 298 gruntī reģistrēta adrese */adrese/, Rīgā*. Tāpat norādīts, ka ierakstu par to, ka Rīgas pilsētā būtu bijusi *Aizozolu iela* nav, bet „lelu numuru izdošanas grāmatā (sistematizēta pa grupām)" tālākajos ierakstos pie /adrese/ adresēm atrodama piezīme „*bij. Aizozolu*

iela".

Atbilstoši VZD Rīgas pilsētas nodaļas Nekustamā īpašuma vērtēšanas biroja izdotajai inventarizācijas lietai par adresi adrese *298*, ailē „Celtņu īpašnieki un valdītāji" 1983. gada 16. augustā izdarīts ieraksts ar norādi : „īpašnieks, valdītājs – /pers. H/ m.", bet kā īpašuma un valdījuma pamats un nosacījumi – „Prol. RIK 1952. gada 27.10.lēm. Nr.480 un VACKI 1956.g. 20.01. apstipr.akts par mājas pieņemšanu, reģistrēts Rīgas Tehniskās inventarizācijas birojā 1966. gada 20.10. a r Nr. P4-19; ailē celtņu nosaukums norādīts: 1. dzīvojamā māja, pagrabs, ārējās kāpnes, 2. saimniecības ēka, 2.A garāža".

Saskaņā ar Valsts Zemes dienesta Lielrīgas reģionālās nodaļas 31.07.2007. būves kadastrālās uzmērīšanas lietu Nr. Nr.001/adrese/ un Nr.01000920298002-02, uz zemes gabala ar kadastra numuru Nr, Rīgā, adrese, atrodas šādas būves – dzīvojamā māja kadastra apzīmējums Nrun saimniecības ēka, kadastra apzīmējums Nr.

No /pers. H/ m. 1979.gada 15.martā sastādītā testamenta izriet, ka dzīvojamā māja */adrese/, Rīgā* ar saimniecības ēkām, novēlēta meitai /pers. E/ un mazmeitai /pers. G/.

No minētā secināms, ka sakarā ar adreses maiņu, iepriekš minētajos dokumentos norādīto būvju adreses nesaskan. Tāpat nav šaubu, ka dokumentu, kas apliecinātu būvju piederību un būvju adreses maiņu nav, taču kā izriet no minētajiem dokumentiem, ir nodibināma sakritība, starp adresēm *Aizozolu iela*, kurā /Pers. H/ ir piešķirta zeme mājas būvniecībai un uzbūvēta māja, kas pieņemta ekspluatācijā un */adrese/*, kas norādīta Nekustamā īpašuma valsts kadastra kā /pers. H/ m. piederošs īpašums, gan attiecībā uz piešķirtā zemes gabala grupas un grunts apzīmējumiem, gan arī attiecībā par īpašuma tiesībām, ko apliecina nekustamā īpašuma inventarizācijas lieta, uz kuras pamata veikts ieraksts kadastrā par īpašuma tiesībām, no kuras izriet, ka ēka */adrese/*, Rīgā pieder /pers. H/ m. t.sk. pamatojoties uz 1956.gada 20.janvāra aktu par ēkas (*Aizozolu ielā*) nodošanu ekspluatācijā.

[9] Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa, noraidot pieteikumu uz tā pamata, ka iesniedzēja nav pierādījusi, ka citā kārtībā nav iespējams nodibināt juridisko faktu, lietu izskatījusi formāli, jo no tiesas norādītā, nav secināms, kādā kārtībā tad minētais fakts būtu pierādāms. Tāpat kolēģijas ieskatā, tiesa atstājusi bez ievērības Civilprocesa likuma 97.panta noteikumus, neizvērtējot iesniegtos pierādījumus lietā, no kuriem tāpat būtu secināms, ka tādu dokumentu, kas apliecinātu faktu, par adrešu sakritību un attiecināmību uz vienu īpašumu, nav.

Ievērojot minēto apelācijas sūdzība ir uzskatāma par pamatotu un pieteikums par juridiska fakta konstatēšanu – apmierināms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 430., 432., 434.pantiem Civillietu tiesu kolēģija

nosprieda

Prasību apmierināt.

Konstatēt juridisku faktu, ka Valsts pieņemšanas komisijas 1956. gada 7. janvāra aktā par celtniecības objekta pieņemšanu ekspluatācijā, kas apstiprināts 1956. gada 20. janvārī un, ar kuru ekspluatācijā pieņemta /pers. H/ m. uzceltā dzīvojamā mājaadrese, norādītā būve (dzīvojamā māja) ir tā pati, kas reģistrēta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā ar kadastra numuru adrese

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja /paraksts/ L.Blūmiņa

Tiesneši /divi paraksti/ I.Celmiņa

Dz.Zvaigznekalna –Žagare